

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „p. s. enicah“ se plačuje za navadno tristop. no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soča“, Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim so naročnina znižana, ako se oglase pri opravištvu.

Svojim fojakom.

Pošiljajoč med svet prvo številko novega poluljeta, ki je začelo z današnjim dnem, obračamo se do slavnega občinstva, dragih rojakov slovenskih, z uljudno prošnjo, naj bi nas blagovoljilo izdatno in vsestransko podpirati. Pravila, po katerih se ravna človeško življenje in dejanje v raznih svojih oblikah, veljajo tudi za časnikarska podjetja; tudi pri teh se je vedno uresničevalo načelo, da v slogi je moč. Ako rodoljubi sodelujejo vsi po svoji moči in po svojih okoliščinah, tedaj ni se bati, da bi ne vsepevalo pošteno podjetje; ako se pa moči ločijo in se preveč navali na eno stran, začeta s časom omahovati, naj bo sicer še tako krepka. Da se nam ne bo tako godilo pri našem koristnem in prepotrebem časnikarskem podjetju, uljudno prosimo svoje rojake, naj nam ostanejo tudi dalje zvesti v svoji pomoči in naj svojo pomoč, kjer jo treba, tudi podvoje.

Pred vsem obračamo se do spoštovanih rodoljubov za duševno podporo. Ako bi se vsak omikan rojak v naši doželi le enkrat na leto spomnil našega lista s kakim člankom, dopisom, domaćo navico ali s kako opombo, imeli bi toliko gradiva, da bi ga komaj spravljali v prodajo domačega lista; če se bo pa vsakdo zanašal na drugega in mislil, da ni sposoben za tako delo, da za to so drugi, nastanejo lahko tako občini prazni prostori v listu, da bo le težko mtičiti jih s poštenim gradivom. Nadejamo se, da v tem oziru nam pojde dobro ter da se nas bodo rojaki spominjali ob vsaki priliki, kakor so večinom delali tudi do zdaj. Hvaležni jim bomo za vsak nasvet, za vsako opombo in za vsako mrvico, katero dopošljejo našemu delu.

Ali samo z dušno podporo ni še vse doseženo. Kakor potrebuje človek razen dušne tudi telesno hrano; tako tudi list, ki hoče koristiti narodu ter njegovi omiki in napredku, potrebuje gmatne ali denarne podpore. To pričakujemo od č. gg. naročnikov. Po številu naročnikov in po njih rednem vplačevanju ravna se tudi list v marsičem, posebno v točnem izhajanju, v izbiranju tvarine in v prilogah, ki se vsi podajajo. Priporočamo torej rodoljubom, naj bi naš list širili, gospodom naročnikom pa, naj bi nam redno plačevali, da bomo mogli redno zadovoljevati svojim dolžnostim nasproti tiskarni in drugim opravilcem.

LISTEK.

Boj na bolškem Ključu.

Spisal Jan Koren, učitelj.
(Koniec.)

4

Zri se. Na vzhodu se že blišči visoke gore v zlati zarji. Kmalu se pripelje zlato solnce, obsije bojišče in gleda žalostno na pale vojščake. Od juga po cesti prihaja človek nizke trsaste postave, polnih lic, male črne brade. Obleka mu je že ponošena in zakrpana, klobuk širokih krajev. Na nogah ima velike lesene cikle; obite z velicimi žebli.

„Stoj!“ zaupije straža, katera ptujca pelje na ravnost k poveljniku, misleč, da je ogleduh.

„Kedo si?“ praša vojskovod.

„Matija mi pravijo,“ odgovori ta.

„Od kod si?“

„Z Laškega, gospod general.“

„Kaj delaš tu in kam je tvoja pot?“

„Nič ne delam, prosjač-m, in če se kaj in kjed, tudi vzamem, pa ne zamerite gospod!“

„Kako, da nisi doma pri svoji materi ali pri ženi, in obleka tvoja te ne dela Laha, ti si ogleduh, vislice si zaslužil.“

„Tega pa zdaj ne; kedaj sem bil že zdrel za nje, a danes gospod pa še ne.“

„Tebe so poslali vaši orli iz Gradu, da bi jim poročal, kako se nam godi?“

Z veselo nado, da naš klic ne bo glas upjočega v puščavi, ampak da najde krepak odmev med probujenim in za vse dobro unetim narodom, lotimo se pogumnim sreem dela v novi dobi, katero smo začeli z današnjim dnem. Naj bi nas naša nada ne varala; naj bi se upanje ne pokazalo goljufno; naj bi se vse tako lepo izvišilo, kakor nam je pred očmi in v srei; tedaj bi bilo naše veselje popolno, ker bi videli, da nismo zastoj govorili in pisali, temveč da je bil narod z nami, da je z nami delal in z nami potegoval se za svoje pravice in za boljše bodočnost. V to pomozi Bog, katerega se slovonski trpin spominja pri vsakem delu, dobro vedo, da nimamo drugega zaščitnika nego Boga in svojo dlan. Dopisi naj se pošiljajo izključno pod naslovom uredništva, Via Mercato 12 I., naročnina pa kakor do zdaj.

Presvitli cesar v Primorji.

Vseh oči so zdaj obrneno v Primorje, kjer se pričakuje prihod presvitlega vladarja, rekši v Pulji, kjer se spusti 6. julija, tisti dan po godu sv. Cirila in Metoda, velika vojaška ladija, stolpnica „prestolonaslednik nadvojvoda Rudolf“, v morske valove, da se pridruži dragim morakim velikonom, s katerimi branijo hrabri sinovi matere Slave prestol Habsburžanov ob jadranskem morji. Bojna ladija je stala veliko milijonov, katere so spravili vkup avstrijski narodi, da podprejo z novo močjo avstrijsko državo in prestol mogočnih naslednikov slavnega Rudolfa Habsburškega. Naravno je, da se tega dogodka veselje vsi narodi, a v prvi vrsti oči in vladar teh narodov, presvitli cesar, kateremu je bila bramba dežel vedno pri srei in ki se ne straši ni truda ni žrtve, ko je treba postavljati krepak jez proti zunanjim sovražnikom države. S presvitlim cesarjem bodo praznično obhajali ta dan hrabri sokoli jugoslovanski, ki so leta 1866 pri Visu rešili čest avstrijskega brodivja, ki so vedno pripravljene, da življenje in kev za doželnega očeta, svetlega cesarja, in boriti se do zadnjega zdihljeja z dednim sovražnikom ob sinji Adriji. Visoki državni dostojanstveniki v krasnih službenih oblekah in dragocenih opravih bodo prisostvovali redki slavnosti ter opravljali službe, ki jim jih zapoveduje službeni red. Narod, ki se zbore tiste

dnovo v starodavnem mostu, bo pričal svojo neomahljivo zvestobo do Habsburške hiše ter pokaže n nova, da zapeljevanje k Irredenti po framasonskih volikih in mlili ljudih ni moglo zamoriti ono udanosti do vladarja, s katero so Slovani odlikujejo z davnih časov.

Vojaštvo bo pozdravljalo presvitlega vladarja valed povelja in stalnih določeb s hura! uredništvo z evviva in hoch! prosti narod, kolikor se ga bo moglo zbrati v tesnih in ozkih prostorih puljskih z živio! Ker bodo vojaške slavnosti večinom na morji, ne bo prilike, da bi domačo prebivalstvo preveč pogosto izražalo svoje veselje in svojo neomahljivost v ljubozni do svitlega vladarja; zato tudi framasonski zastopniki, ki so radi močajo v našo domačo, avstrijsko-patriotično slavnosti, ne bodo imeli prilike šteti, koliko živio! se bo upilo, in ne bodo mogli z ozikom na število takih klicev upiti med svet, da se dočela inevorja svoji prvotni narodnosti, da jo treba torej zadrževati narodni razvoj domačega prebivalstva, kakor se je to godilo na Štajarskem, Kranjskem in Korškem leta 1883. Glasno izrazo udanosti do presvitlega cesarja, izraženo v domačem jeziku, razlagali so framasonski agentje kot znamenje poslovenjevanja teh dežel in oškodovanja nemškega življa v njih, ter niso mirovali, da so tedanjo Taaffejevo politiko v južnih doželah spravili v popolno nasproten tir. Z žalostjo se spominjamo, da povod radikalnemu prevratu v narodni politiki Taaffejevega ministerstva so dali glasni in brezstavilni živio! naših bratov na Kranjskem o priliki, ko so slovesno in srčno vsprejemali in pozdravljali presvitlega vladarja, ki je obiskoval svoje narode, ko so doživeli 600 letnico svojega združenja s Habsburško vladajočo hišo. Letašnji klici naj bodo klici sprave in zmage, klici ponosnega naroda!

Pri slavnosti v Pulji bo navzoč načelnik politične vlade v Primorji Sisiinj baron Pretis, namestnik Njegovega Veličanstva, ki v ta namen zapusti Gorico, v kateri zdaj biva; odtam odpotuje baje na hlad v Aussee, kjer veje prijeten planinski zrak. Navzoč bo doželni odbor mojne grofije isterske, milostljivi gospod škof porečko-puljski, zastopniki kupčijaške zbornice ter raznih mest in občin. Trst bo zastopal mestni župan in mestni starišina žid Rafael Luzzatto; slednji najlaže zastopa mnogojezično mesto tržaško, ker židi so kosmopoliti, to je tiste narodnosti, ki v posameznih slučajih največ nese. Zastopnike goriške

čilo.“ „Prejmite orožje, branimo se do zadnjega, slavno jo umreti za domovino svojo, za vero svojo, za cesarja svojega!“

Strahno bobnijo topovi v sovražnika, a do živega mu ne morejo, ker skrit je za trdem skalovjem. Neprenehoma švigajo švinčenke in debelo skalovje na Grad, da se krov in streha udara.

„Ne udajmo se, ne strašite se, dragi, raji junško umreti kakor sramotno služiti grdim rudečehlačnikom,“ glasi se vojda. Kamenju nam ni mogoče uteči, ker most bi morali še le postaviti!

Z živo hrabrostjo bore se že tri cele ure, a sovražnik je krov popolnoma s kamenjem pokril.

„Škodovati nam ne more več, a severna stran je popolnoma zavarovana.“

Silno zagromi v Gradu, da se gora strese v korenu. Gost dim se vzdigne nad trdnjavo. Vse je mirno. Sovražnik gleda čudni prizor. Čez nekoliko časa se dim razprši a trdnjave ni več — nego razvalina.

V Gradu se je bil vžgal smodnik in pokončal hrabre vojščake.

5.

Veseli vračajo se Francozi k svojim drugim v dolino, kateri so jih kot zmagovalce grdihi sokolov raduostno vsprijeli.

„Kje je pa kažipot?“ vpraša jih poveljnik.

„Ponesrečil se je,“ odgovore jednoglasno vsi. „Ko je hotel izriniti velik kamen in ga zavaliti na grad, on al ga je in potegnil seboj. Ubil se je gotovo, ker padel je z visočine ravno tik trdnjave. Izdal nam je grad a plačilo je . . .“

dežele in goriškega mesta smo že imenovali. „Corriere“ je vlad privaatnih poizvedeb pisal, da odi- dejo zastopniki v Pulj, povabljeni k temu po vele- alavnem c. k. namestništvu; a goriški župan je to uradno preklisal ter objavil, da je sklical starašine v sejo brzo, ko je zvedel, da pride cesar v Pulj, brez katerega koli vabila. Priprave se delajo velike in v- sprejem cesarjev bo sijajen. Bog daj najboljših na- sledkov.

Sodnijske razmere na Goriškem.

Pravica je izmed glavnih rečij, za katere mora država skrbeti; zato se po stanju pravosodja presojuje stopinja omike in napredka katere države. Kakor v drugih rečeh, tako se tudi gledé pravosodja Slovenci krepko potegujemo, da bi obveljalo naravno pravo jezikovne ravnopravnosti in da bi se v polnem obsegu izvedla državna temeljna postava v tem oziru. Žili- bog da se naša želja prav počasi izpolnjuje in da se včasih zdi, kakor bi čisto nič ne uplivalo na po- stopanje uradov, ki so od države postavljeni, da nam sodijo pravico. Zato smo jako hvalečni državnemu poslancu dr. Ferjančiču, ki je v državnem zboru opozoril visoko vlado na pomanjkljivosti, katere so po našem prepričanju nahajajo dandanes v pravosodji tistih pokrajin, po katerih bivajo Slovenci. Žal nam je le to, da je naša goriško dežela skoro popolnoma prevel, dasi se nahajajo tudi pri nas vse tiste pomanj- kljivosti, katere je navajal v drugih deželah, ako ne še v večji meri nego drugod.

Jako žalostno pa je, da se nam očitá, da u- ganjamo politiko, in morda celo panslavistično poli- tiko, ko se oglašamo in zahtevamo, da bi se v sod- njah uvedla jezikovna ravnopravnost. To mora vendar vsakdo priznati na podlagi čistih pojmov o pravosodji ter na podlagi državnih postav in ministerskih uka- zov, da jezikovno prasanje pri sodnjah nima v prvi vrsti političnega, ampak ima naravno-pravno, pravo- sodno, gospodarski in nraven ali etičen pomen. Ako zahtevamo, naj se pričevanje katere priče zapiše v njenem jeziku, gotovo ne zahtevamo tega v slavo slovenskega jezika, ampak v slavo pravice ali sodstva. Ker dovoljuje državna temeljna postava, da smo vsak državljan svoje mnenje izreči, menimo, da tudi nam to ne bo zabranjeno, in da se ne poreče, da državne naprave črnimo, če povemo, kaj nam na njih ne do- pade; vsaj ne zahtevamo nič drugega nego to, kar nam postava obetuje in določuje.

V pravosodnih zadevah godilo se je Slovencem v Gorici in v Trstu do zadnjih časov skoro tako, ka- kor beneškim Slovencem v kraljestvu italijanskem. Kolikor se rabi v italijanskem kraljestvu v Vidmu ali v Benetkah slovenski jezik pri zaslišanji sloven- skih prič, toliko se je rabil in se še večinoma rabi v Gorici in v Trstu, ali zapisniki se ne pišejo slovenski in razsodba se ne izdaje v slovenskem jeziku, kakor tudi slovenski odvetniki skoro nikoli ne uležijo slo- venskega akta. V novejših časih došlo je povelje, naj se izdajajo slovenskim strankam slovenska vabila in naj se rabijo slovenske tiskovine, kjer se sodi po obstoječih formularih. Nadejamo se, da to se bo iz- polnivalo in da se bo s tem pot pripravljala drugim premembam. Reči pa moramo, da nas je jako izne- nadil dopis goriške okrajne sodnije z dne 20. maja 1886 št. 7234 zastraen izvrševanja nekterih sodbijskih opravkov na podlagi ministerskega ukaza 28. junija 1850 št. 256 in drug dopis iste sodnije z dne 12. junija 1887 št. 8640, naj bi županstva v 30 dneh naznanila take može, kateri bi bili sposobni za pri- sežene cenilce. Oba dopisa sta okrožnici do županov slovenskih občin, sestavljeni v italijan-

skem jeziku, in slabo hektografirani. Kaj naj začne slovenski župan v Gorenji Trebuši, kadar dobi tak dopis? ali naj pride v Gorico prašat, kaj mu je storiti? In dopisa sta od sodnije, pri kateri so na- stavljene uradniki, večji slovenskega jezika. Da se pri tej sodnji Slovencem italijanski uraduje, ni čudo, kajti tudi v Kanalu, v Tolminu, v Cerknem, v Buki, v Ajdovščini uraduje se večinoma italijanski ali nem- ški; v teh jezicah pišejo se zapisniki in dajejo se razsodba. Nasledke takega postopanja popisal je dr. Nikolaj Tonkli pred dvema letoma v svoji interpe- laciji v deželnem zboru goriškem, na katero ni še odgovora. V Kanalu in v Tolminu sta nastavljena uradniki, ki ne poznata dovolj jezika ljudstva in se poslužujeta kot tolmačev diurnistov ali koga drugega; v Ajdovščini imajo kancelista, ki ne zna slovenski pisati, zato tudi sodnik ne more slovenski soditi, ker bi ne imel kdo sodbe prepisati.

Kje so uzroki takega postopanja? Pri sodnikih gotovo ne, ker večinoma so zmožni slovenskega je- zika in se ne more reči, da hočejo nalašč prezirati jezik ljudstva, katero solijo; v postavi in ministrovih ukazih tudi ne, ker ti so odločno za rabo ljudskega ali deželnega jezika v sodnji. Kje tiči torej uzrok tej prikazni? To je važno prasanje, katero priporočamo visokemu ministerstvu v preuda- rek. Gospoda dr. Ferjančiča pa prosimo, naj osveti k letu, če mu Bog življenje ohrani, tudi sodnijske razmere na Goriškem. Potrebni podatkov ne pomanj- kuje in menimo, da tudi pozna poti, po katerih si jih lahko pridobi. Vsa dežela bo mu za to hvaležna.

Dopisi.

V Gorici, 30. junija. — (Podgorcem!) Znano je vlad poročila javnih listov, da italijansko šolsko društvo „Pro patria“ odpre s 1. septembrom v Pod- gori otroški vrt in enorazredno mešano ljudsko šolo z italijanskim kot učnim jezikom. Ako bi imela slu- žiti ta zavoda otrokom italijanskih roditeljev, ki so ohranili in želijo še dalje ohraniti svoj materni jezik, bi jima ne bilo ugovarjati, ker bi jim pomagala do pravice, ki je po državnih postavah vsakemu držav- ljanu zagotovljena in bi bila še hvale vredna, ker bi delila duševne dobrate, narodno odgojo, italijanskim otrokom. Ali bati se je, da ta zavoda bota služila v to, da se bodo otroci slovenskih staršev vabili v nje in odtuževali v njih materni besedi in slovenski na- rodnosti. Kako velike škode bi bilo to za posamez- nike in za občino v duševnem in v gmotnem oziru, je lahko umeti.

Vsakdanja skušnja uči, da ljudje, ki se iz- neverijo svojemu narodu in se začnejo izdajati za ljudi druge narodnosti, so brez pravega značaja, da z ma- terni besedo odvržejo tudi dobre lastnosti svojega naroda, ne da bi s tujo besedo sprejeli tudi vrline in čednosti tujega ljudstva. Taki odpadniki štulijo se za privrženca tujega naroda, katerega niso vredni, ter skušajo s strastjo, z zabavljanjem, s srmočenjem in zaničevanjem svojega roda potolažiti vest, ki jim o- čita odpadništvo. Taki ljudje so poleg vsakdanje sku- šnje najhujši razsajalci, vznemirovalci in strahovalci naroda, med katerim živijo, ter skušajo število svo- jih vrstnikov vedno množiti, da bi se tako njih od- pad pozabil vlad množine privrženecv.

Ves drug je človek, ki je vzgojen na podlagi matrne besede. Tak napreduje v vednostih in v trd- nem prepričanju, je ponosen na svoje rojstvo in na svoje roditelje ter se jih ne sramuje. Svoj jezik in svojo domovino ljubi iz srca, kakor tudi rojake svoje, ki v nji prebivajo; radi tega pa ne sovraži drugih narodov, jih ne zaničuje in ne seje prepira med njimi. Rad se uči tujih jezikov, katerih se toliko laže na- vadi, ker je trden in izobražen v svoji materni be- sedi, ki je edina prava podlaga vzgoji in omiki.

Po novejših postavah je občina dolžna skrbeti za vzgojo in pouk svojih mladih občanov od 6. do 14. leta. Podgorska občina je to svojo dolžnost izvršao izpolnivala, ker si je osnovala dvorazrednico, (kake- ršno imajo malokje, in si pribori gotovo s časom tudi trirazrednico, ker ima v to dovolj otrok, moči in do- bre volje. Z ozirom na to smo prepričani, da pod- gorska občina in v prvi vrsti njeno slavno starašins- tvo pozna nevarnosti, katere žugajo dobri vzgoji, uspešnemu pouku, javnemu miru in — občinski bla- gajnici po novih italijanskih zavodih, ter bi o tem niti ne govorili, ako bi po svojih namenih ne imeli v nekem oziru enake naloge se slavnim občinskim zastopom. Enakost naloge nas je napotila, da izrazimo slavnemu županstvu naslednje opazke ter da slednjič stavimo predlog, ki naj bi ga slavno starašinstvo v- sprejelo, županstvo pa izvršilo.

Umljivo je, da vzgoja trpi, ako se otroci če tudi le s prigovarjanjem trgajo iz naročja slovenskih družin ter oddajajo v zavode, ki po svojem namenu ne mo- reje pospeševati spoštovanja do matrne jezika in do onih, ki govoré ta jezik, ter uvedejo v družino duševni razpor, ki se ne dá več zaceliti. To nam po- trjuje skušnja vseh krajev in družin, v katerih se mladi zarod prevrača gledé narodnosti. V enaki meri trpi pouk pri mladih občinarjih, ako se zanemarja in

prema jezik, ki jim je že znan, ter se morajo no- vemu jeziku privaditi, v katerem se jim daje pouk v raznih predmetih, celo v kršanskem nauku. V takih hišah mora trpeti domača služba božja, ker roditelji molijo v svojem slovenskem jeziku, katerega otroci ne umejo in ne spoštujejo več. Vsakdanja skušnja uči, da taki potujčeni otroci zaničujejo materno be- sedu, a pogosto tudi mater in očeta, ki govorita po- dedovano, častljivo besedo. Naj se pa dopusti, da se potujči toliko slovenskih otrok, da dosežejo z italijan- skimi vred po triletni poprečni število 40, bo občina siljena vzdrževati zraven svoje ljudske šole še drugo za otroke z italijanskim učnim jezikom. Zidanje in vzdrževanje take šole, kakor tudi plačevanje uč- telja ali tudi več njih, če število otrok poskoči, uzro- kovalo bo občini velika bremena v denaru ter bo delilo občinarje v dva tabora, ki si bota nasprotovala ob vsaki priliki.

Da se pride takim dogodkom o pravem času v okom, treba je, da občina pazljivo na to gleda, da se goji narodna zavest med ljudstvom, s katero je zdru- žena ljubezen in spoštovanje do edine zveličavne ka- toličke cerkve ter udanost in zvestoba do presvitelega cesarja Franca Jožefa I. in do mogočne Avstrije. Ob enem je pa treba odpreti na občinske stroške otroški vrt za slovenske otroke, da ne bodo imeli roditelji izgovora, da jih morajo pošiljati v tuj zavod, kor ni- majo domačega. Podgorci, vzdržite se in pokažite, da ste slovenski možje! Z malimi stroški za slovenski otroški vrt prihranijo se stroški za italijansko šolo.

Iz Brd, 28. junija. — Ker donaša oficijozni list zabavljice proti našemu prečastitemu gosp. dekanu zaradi udeležbe pri slavnosti v Št. Ferjanu, treba nam bo delati na to, da Ločniku uzamemo de- kanijstvo in je pronesemo v Brda. Po- laščeni Ločnik ne pozna, da je njegov župnik tudi dekan slovenskih Brd in da ima kot tak pravico, o- zziroma dolžnost ljubiti ne samo Ločničanje, ampak tudi slovenske Brice ter se udeležiti med njimi na- pravljjenih poštenih slovesnostij.

Ločnik je tudi preveč na strani in vlad tega neprimeren za dekanijški sedež Badom. Nameravalo je že enkrat visokočastito kneznadškofijstvo, ko je bilo mesto prazno, prnesti dekanijstvo v Brda; pra- šan je bil č. g. župnik v Biljani, ali bi hotel to službo sprejeti; ker ni hotel, prišel je v Ločnik nov g. de- kan. Kar se je nameravalo, treba bo pri drugi pri- liki izvršiti. Biljana, stara fara, ima primeren farovž in cerkev ter nabira denarje, da podere stari zvonik in seziđa nov veličasten. Ako pride dekanijstvo v Biljano, pridobi si gotovo še duhovnija Mernik, Do- lenjo in Rutarje, katere so zdaj Kormina podređeno. Potem se izpolnijo želje dopisniku „od meje beneške.“

Iz Brd, 29. junija. — Veš-li, ljuba „Soča“, koliko Italijanov je v Podgori? Te dni sem govoril z nekim zanesljivim Podgorcem, posestnikom. Smijal se je, da hoče „Pro patria“ zaradi 10 ali 12 družin napraviti italijansko šolo in vrt otroški. Od teh dru- zin bi pa imel le kak par domovinsko pravico v Podgori. Vsi drugi pa — in teh polovica je iz bla- žene Italije, tedaj niti niso naši državljani — prej ali poznej odidejo, kakor so prišli „s trebuhom za kruhom“.

„Pro patria“ računni menda tukaj na italijančeno slovenskih otrok. Ali hoče mar denar tresiti za pra- zno šolo?

Do zdaj so nas le posamezniki po listih dražili zdaj v tej zdaj v onej vasi. S pretiranimi noticami, sumničanjem, da celo z očitnimi lažmi so si pomagali. Ali naša potrpežljivost si je na vse take napade mi- silila: Kdo se bo s tem mazal? Zdaj hoče pa društvo „Pro patria“ v čisto slovenski vasi ustanoviti itali- jansko šolo, katera pa prazna ostane, ako ne bodo slov. otrok v njo šli. Kaj se ne pravi to narodno- stni prepričati med ljudstvo, katero ga do zdaj ni poznalo?

Zato priporočam to zadevo vrlému „Slov. jezui“ v Brdih, naj bi se začasno obrnel na slav. c. kr. dež. šol. svet s prošnjo, da bi se italijanska šola v Podgori — v slovenski Podgori, kjer ni drugih Fur- lanov razen par delavskih družin, in še te so deloma iz druge države, — ne dovolila. Napotila naj bi se raje skrbna „Pro patria“ v Furlanijo v furlanske vasi in tam naj goji pri mladini patrijotizem avstrij- ski, vero in strah božji, za kar ji bo vsakdo hvaležen.

V Dornbergu, 25. t. m. — Danes smo imeli izvanredno svečanost; blagoslovili smo novo šolsko poslopje, katero je podjetnik g. Kocijančič izvršno dovršil. Ob enem se je blagoslovila zastavica šolski mladini. Točno ob 8. uri je došel pred. g. kanonik Josip Marušič v farovž, odkodar so mu šolarji špalir napravili v farno cerkev. Obrednik in ljubitelj mladi- ne imel je primeren jedrnat nagovor, za tem je blagoslovil zastavo in uredila se je procesija do no- vega poslopja, pred katerim so cerkveni pevci sprem- ljali obred pevaje: „Asperges me.“ Ta prvi prizor je bil gniljiv; a ko so stopili v sobano, naličeno nedol-

Rog trobi in Francozi se pomikajo brez ovir da- lje proti Koroški, poslavitvi se zadnjikrat od padlih vojakov v propad.

„Da se vidimo na onem svetu, zvesti tovariši!“ Zdaj še le vidijo in spoznajo kraj, kjer je za- dela nesreča pale junake. Oni most, kateri je držal čez propad v Grad, nasekli so Avstrijci, da bi se le z malo težo udrl v propad. Ko je drla tolpa voja- kov čez-enj, zginit je pod njimi in z njim veliko Francozov.

6.

Omeniti mi je treba častitljivega in domoljub- nega starčeka, domačina iz tamošnjih krajev, kateri je ob palici skoraj slep od hiše do hiše kruha pro- sil. Tudi med francoske vojsake je prišel, da bi mu dali kaj hrane. A ošabni Francozi so s starčekom burke uganjali. Od prostih vojakov zvedel je, kedaj in kako se mislijo Francozi Gradu polastiti, kako do njega priti, luči prižgati i. t. d.

Po težavnej poti pride komaj pred 10. uro v Grad, ter naznari sklep Francozov.

Kot vojaški prostovoljeci bili so trije njegovi si- novi v Gradu. Radostno so sprejeli starčka in ga ni- so pustili od tam, saj je tudi bilo nevarno zanj.

Ponesrečeni Matija Kojon bil je kriv smrti hra- brih vojakov in sivega starčka. Tako pripreduje narod.

žnih otročičev in došlih odličnih gostov, ter enako pesem skozi četrte ure ponavljali, zdelo se je to nekoliko predolgo. Skozi štirinajst dni uril je naš g. pevovodja svoje pevece in ne vemo, zakaj ni tudi kake slovenske pesmi zapel, ki bi bila segla otrokom in navzočim do srca. Za sv. mašo sledil je zopet v šoli lep zgodovinski nagovor g. nadzornika Vodopivca v gladki slovenščini. Dokazoval je učeni gospod staro omiko našega naroda, njegove lepe čednosti, njegov propad in današnje prebujenje, ter izroči potem krajnemu š. svetu ključne šolskega poslopja. Tudi dečko imel je primeren zahvalni nagovor, deklica pa je deklamovala. Konečno je č. g. kanonik podelil vsakemu otroku en kolač, in tako povišal veselje šolskih otrok. Po duševnem trudu sledil je v novem poslopju učiteljskega osebja skupni obed, katerega so je udeležilo šestindevetdeset vabljenecv. Razen domačinov so bili navzoči: monsignor J. Marušič, g. okrajni š. nadzornik Fr. Vodopivec, g. Kocijančič, deželni poslanec, stavbar Pelikan in drugi. Razume se po sebi, da so se napitnice v obilici in Dornberškemu podnebjju jako primerno vrstile. Ob polutreh je z blagoslovom vse končalo. Posebna zahvala za trud in red gre g. Golji in gospodični P. Jug.

Politični razgled.

Na Češkem nadaljuje se še vedno domaći prepir med mladimi in starimi Čehi. Tu razpravlja mlad Čeh svoje nazore in občinstvo jih odobruje, tam govori zopet ud večine čeških poslancev pred svojimi volilci ter dobiva popolno priznanje volilcev. To svedoči, da imajo prav deloma stari in deloma mladi, uverjeni smo radi tega, da se bode zopet povrnil mir in sprava med brate na Češkem: prvi bodo nekaj odnehali, drugi odločneje postopali.

Mirneje je sedaj življenje na Poljskem, dasi tudi tam ne manjka nasprotstva, nevolja Rusov proti bratom Poljakom je tudi opravičena. Toda sedaj potuje po teh pokrajinah avstrijski prestolonaslednik, katerega ljubijo jednako jedni in drugi, zato pa miruje notranji prepir. Vse prebivalstvo na Poljskem tekmuje v tem, kako bi dostojno in sijajno sprejelo visocega gosta Rudolfa in njegovo vzvišeno soprogo Štefanijo; osobito pa ne štedi ni truda ni novcev poljska zlahta, da bi pokazala tudi po zunanjenosti cesarjeviču svojo ljubezen in udanost. A tudi na jugu delajo se velike priprave, da bi se dostojno in sijajno sprejel presvitli cesar, ki pride v Pulj 4. prihodnjega meseca, da bi bil navzoč, ko se spusti v morje nova ladija „cesarjevič Rudolf“.

V notranji politiki vlada inače mir, le dohod srbskega kralja Milana na Dunaj doje listom dovolj gradiva, da pišejo in ugibljejo o pravem namenu tega pohoda. Kralj sprejet je bil na Dunaji jako slovesno, kar svedoči, da ni še pretrgalo novo srbsko ministerstvo ozke prijateljske zveze med srbskim kraljem in našim cesarjem. Pravijo, da je kralj Milan osebno čutil potrebo našemu cesarju pojasniti uzroke novim premembam v Srbiji ter poizvedeti, koliko se sme zanašati na Avstrijo v vsakem slučaju. Prej se je govorilo, da pojde kralj tudi v toplice, a sedaj se čuje naobratno, da odide v petek ali soboto tega tedna naravnost v Beligrad. Tje pričakuje se tudi kraljica srbska, ki je bila in je še v Rusiji; prihod v Beligrad namenjen je v dan 15. julija. Kralj in kraljica ne živita v zakonskem miru, kralj hoče se tudi popolnem ločiti od kraljice, to bi pa imelo lahko slabe posledice za-nj. Prijateljstvo mlade kraljevine srbske z Avstrijo bi moralo razveseliti vsacega pravega Avstrijca, ko bi se naslanjalo na ljubezen in simpatije srbskega naroda in ne le na potrebe kralja Milana. Prvo prijateljstvo bi se tudi doseglo, da ne bi ukazovali Madjari v naši državi, oni Madjari, ki na nečuten način zatirajo Slovane na Ogerskem. Tako pa ostanemo le pri prijateljstvu kraljevem, ki nam bode pa v sili malo pomagalo.

V Trnovem bode se sešlo prihodnjo nedeljo bolgarsko sobranje, ki bode volilo tudi novega kneza, ako listi istinito poročajo. Battenberg odpovedal se je za vselej, sobranje tedaj njega ne bode volilo, mogoče da pride na vrsto princ Koburški. Nekako skrivnostno postopajo v Bol-

gariji, znamenje da ni vse tako, kakor bi moralo biti in naši Madjari želijo. Ruski listi pravijo celo, da ima knez Korzakov že pripravljen voj, ki je namenjen v Bolgarijo, potem bi bili pri začetku nove dobe. Vsekako pa je pričakovati novosti iz Bolgarije v prihodnjih 14 dneh.

Na Francoskem je prognal nemški upljiv preljubljenega generala in ministra Boulanger-a, toda pri vsem tem niso Nemci zadovoljni. Osočno nemško postopanje proti patrijotični zvezi, o kateri smo že zadnjič poročali, razburilo je duhove na Francoskem tako, da se lahko čez noč vse predrugači, in tega se Nemci bojé in to tem bolj, ker se povsod kaže jedinstvo med Francozi in Rusi. Nemci so z nevoljo zapazili, da postopata francoski in ruski poslanik v Carigradu v takozvanem egiptovskem prašanji tako, kakor da bi oba zastopala Rusijo. Angleži zahtevajo od sultana, naj podpiše pogodbo, vsled katere bi imeli ti predprave v Egiptu; temu se upirati Rusija in Francija in vidi se, da zmagati. Sultan se je branil podpisati pogodbo ter je odnesel odločitev do 4. julija.

Domače in razne vesti.

Drobne novice. Italijansko šolako društvo „Pro patria“ imenovalo je učiteljico privatni ljudski šoli v Podgori z italijanskim udnim jezikom gospo Rozino Lavro Vielmetti, rojeno Nanut, otroškemu vrtu voditeljico pa gospodično Natalijo Koršič. Obe imenovanki sta slovenske korenike in torej tem bolj sposobni širiti italijanski življenjski podgorakim Slovincem. Novo je to, da „Pro patria“ nastavlja tudi omožane učiteljice, a čemer si pridobi gotovo mnogo simpatij. Židovski „Corriere“ kot višja inštanca za Propatriino zadevo je navedeni imenovanji potrdil in polvilil kot dobro zadeti. S tem bo „patria“ rešena. — Na Kanalskem in Ajdovskem, kakor tudi v Gorici dobro znani c. k. notar Josip Koller, zdaj v Poreči, poročil se je 27. junija v Gorici z gospodično Nino Favettijevo, hčerjo mestnega tajnika goriškega. Vladni „Corriere“ izraža pri tej priliki svoja voščila in čestitke poročencema in spoštovani družini. — Neki gospod Formica, po katerem se imenuje v Gorici ulica, znana pod imenom „kontrada fažuj“, zapustil je glavnicu, od katere obrestij se daje vsako leto sedmerim postonim goriškim dekletom darilo (graznile) 160 gl., da se morejo omožiti. Lotos dobijo to darilo naslednja dekleta, katere je srečka zadela: Lorenzutti Lucija, Faganel Ana, Brošan Franci, Manzan Amalija, Kulot Josipina, Tončič Tereza, Marušič Marija in Ongaro Ana. — Tržaška mestna delegacija je izrekla, naj se razdeli tistih 100.000 gl., katere je podarilo Njeg. Veličanstvo iz čistih dohodkov državnih loterij za deželno norišnico primorsko, tako, da dobijo Istra, Trst in Gorica vsaka tretjino tega denara in ne v razmeri na število duš v posameznih teh deželah, kajti z ozirom na število duš dobil bi najmanj Trst, ki šteje 145.000 duš, medtem ko jih ima Gorica 212.000, Istra pa 293.000. Z ozirom, da je to pravilo izrekel italijanski Trst, kateremu je treba izpolniti vsako željo, ni dvomiti, da obvelja. Denar se bo radi tega delil, ker Istra, Trst in Gorica so pripravljajo, da napravijo norošnico vsaka za se. — Kupčija s avlodnimi mešički vzdržuje se precej enako; domači rumeni kokoni plačujejo se po 1 gl. 50 kr. do 1 gl. 80 kr. kilo. — Vojaške vaje domačih brambovcev št. 74 bodo trpele letos od 13. avgusta do 11. septembra. — Razpisano je mesto voditelja v zavodu zapuščenih dečkov v Gorici, katero daje letnih 700 gl., stanovanje ter drva in svedavo za eno osebo. Javno mnenje je uža imenovalo bodočega ravnatelja v osebni g. Favettija, tajnikovega sina, sedanjega asistenta, ki se misli oženiti, ko dobi službo. — Zadnjič naznanjena poskušnja z ognjem na dvorišču tukajšnje vojaške kosarne je izostala, ker magistrat ni hotel biti odgovoren cesarski vojski za škodo, kibi bila mogla nastati vsled poskušnje na vojaškem poslopju. — Občni zbor c. k. kmetijske družbe v Tolminu je zopet odložen do 17. julija. Tisti dan se bo menda gotovo vršil. — Deželni zbori skličejo se tudi letos še le okolo sv. Katarine (25. nov.) razen kranjskega, ki se morda že septembra snide za kratek čas, da reši zadevo o zemljiški odvezi. — Presvitli cesar je potrdil načrt postave, sprejet v deželnem zboru goriškem v zadnjem zasedanju glede namikanja tržiške ravnine (Monfalcone). — Gospod Samuel Jona, podjetnik glavno zalogo za tabak v Gorici, preložil je zalogo iz šolskih v Židovske ulice ali v Get (Via Ascoli št. 4) v svojo hišo, nasproti vitezu Tonklju. — Živino ozdravnika dovolilo je c. k. ministerstvo za Tolmin in za Pazin. — Simon Gregorčič, najslavnejši sedaj živeči pesnik slovenski, odstopil je pravico tiskati tretjo in naslednjo izdajo prvega zvezka ter drugi zvezek svojih poezij

veletržcu g. Gorupu v Trstu za 3000 gl. Drugi zvezek Gregorčičevih pesnij izide s pričetkom bodočega leta. — V prvostolni cerkvi goriški bila je 28. t. m. ob 10. uri predp. slovesna črna maša po ranjem cesarji Ferdinandu. Navzoč je bil namestnik Nj. Vel. Sisiñij baron Pretis, načelniki raznih uradov in obilo ljudstva. — Za papeževo zlato mašo so dalje darovali: Karol vitez Baubela 30 f., mons. Jos. Tuni 10 f., prof. Ant. Sessich 10 f., č. g. Fr. Mahatschek 5 f., č. g. Al. Tomsig 3 f., č. g. Ang. Centazzo 3 f., Len. Sion 10 f., mons. Iv. Abram 9, č. g. Vin. Rabbia 8 f., J. J. 6 f., dr. Gregor Tušar 9 f., J. J. 2 f., č. g. Ant. Grusovin 3 f., č. g. Miha Bolter 10 f. — Poljski pridelki kažejo do zdaj na Goriškem prav lepo; tako tudi po val srednji Italiji, kakor nam je pripovedoval mož iz Braniške doline, ki je bil tam.

Osobne vesti. O. k. gozdni višji nadzornik in vodja tukajšnje c. k. gozdne direkcije za Primorsko, Koroško, Kranjsko in Dalmacijo gospod Leon Titz je premeščen v Gmunden; na njegovo mesto pride iz Inomesta c. k. gozdni nadzornik gospod Josip Redl. Slednjemu so dobro znane naše razmere od časa njegovega službovanja pri bivšem gozdnem uradu in kasneje pri c. k. gozdnem vodstvu; večje je tudi našega jezika. Uradniki gozdne direkcije priredó odhajajočemu predstojniku na čast dne 2. julija t. l. pri ogorki kroni banket z godbo, s katerim bode gotovo združena dobrodošlica novemu vodji. Pridružujemo v občilom gozdnih uradnikov tudi svoja ter kličemo obema gospodoma: Na mnoga leta!

Fran Levec, profesor v Ljubljani, imel je 17. aprila t. l., kakor smo o svojem času užo poročali, jako zanimiv govor o ranjem Franu Erjavcu in o njegovem slovstvenem delovanju pred mnogoletnim odličnim občinstvom v ljubljanski študentski namonon, da to, kar se skupi po vatoplni in radodarnih namestkih, naj bo za spomenik in ustanovo, ki se imenuje po ranjem Erjavcu. Lepi donaren vseh tega predavanja bil je že omenjenem v našem listu; danes pa moramo poročati svojim čitateljem, da govornik je objavil svoj znameniti govor v „Ljubljanskem Zvonu“ ter poslal tudi nam odčitek v poljno porabo. Ker je listek na današnje številko užo določen in se ne more odložiti, začnemo pa s prihodnjo številko podajati svojim čitateljem odlomke iz prezanjivega govora. Uže zdaj pa opominjamo, da g. profesor nabira podatke za daljši životopis ranjkega Fr. Erjavca, ki ga misli dodati kot uvod k „Izbranim spisom“ Erjavčevim, katere izda prihodnje leto „Matica Slovenska“, ter da se priporoča rodoljubom, naj bi ga podpirali z gradivom v tem oziru.

„Corriere“ se luduje v številki od 30. t. m., da so bili slovenski kmetje sv. Petra dan na vas zgozdaj na ulici precej glasni, ko je njegova urednica šespa v mehki postelji in sanjala o polnih egiptovskih loncih. Kadar se pa slovenski kmetje na ulici kregajo in grede vsak k svojemu odvotniku židu, takrat se glasi surova beseda slovenskih kmetov v ušesih židov in židinj kot blagodejna godba, kajti nasledek krega je, da židovski odvotnik šteje zlato slovenskega kmeta na roko svoji mami ali ženki. Zlato imelo je pri židih od nekdaj velik pomen; v puščavi so plecali židi okolo zlatega teleta ter molili je kot boga. Tudi dandanes se žid ne sramuje loviti slovenskega kmeta na Goriškem, pri Rusi hiši, pri Lizi, pri Marzinu, posebno pa okolo sv. Antona in na stopnicah c. k. okrajne sodnije, tirajoč ga pred svojega odvotnika, češ da on ima prijatelje itd. V takih slučajih ne govori slovenski kmet nikoli preglasno židu, ki preži na njegov denar, kakor pajok na muho. Enako potrpežljiva so židovska ušesa, kadar Predsko-fijo, na Travniku, v Raštelji in drugod vledejo slovenskega kmeta v štacuno, ko se jim brani v njo z vsami štirimi. Lahko je židinj zabavljati čez slovenskega kmeta iz njenih visocih stanic; a padla bi prav nizko, ako bi nje in njenih ne vzdrževal slovenski kmet. Sram naj bo onega, ki taji svojega rednika in ga zaničuje!

V Podgori imelo je starašinstvo dne 30. junija sejo, v kateri je sklenilo z ozirom na to, da mnogim roditeljem, delavcem in duinarjem, bi bilo ustrezno, ako bi mogli kam pošiljati čez dan svoje male otroke, kjer bi se nadzorovali in pošteno vzgojevali, naj se ustanovi javen otroški vrt na občinske stroške, naj se vse stori, kar treba, da se odpre vrt uže s prihodnjim šolskim letom, ter naj se plača vrtarici letnih 300 gl. Županu se je naložilo, naj službo razpiše pa naj izvrši starašinstveni sklep. Lep odgovor na vzemirovanje po „Pro patrii.“

Tombola dne sv. Petra je bila odložena, ker se je bilo zaradi nestanovitnega vremena sešlo premalo ljudstva in premalo kartel razprodalo. Ko je bilo največ ljudstva zbranega za tombolo, pripoje (boljše rečeno: pripije) trop fantov slovensko čez Travniki in koraka dalje po ulicah. Fantje so morda hoteli s tem pokazati, da se ne bojé mokre cunje in da nimajo poguma, nagajati le skrivaj, kakor neki drugi sodeželani; toda s takimi pojavi ustrezajo le našim nasprotnikom ter dajejo povod, da nas še bolj obrekujejo. — Zato nujno prosimo naše fante, naj

ne posnemajo takih činov. Ako hočejo skazovati svojo narodnost, imajo dosti boljših prilik.

Stenografa, ki bi znal pisati slovenske in nemške govore, išče za prihodnje zasedanje deželne zbornice odbor kranjski. Pri nas se pa ni ne ališi, da bi deželni odbor skušal pridobiti za čas zborovanja stenografa, ki bi umel in pisal slovenski. Valed tega ostane beseda, izgovorjena v deželnem zboru v slovenskem jeziku, nabeležena, ako je govornik sam ne pripne na papir. Če kdo bere v obliki interpelacije, kar bi se ne zabeležilo, izrečeno v slovensčini, zavorno so iz parlamentarnih razlogov. Če se rečejo nrljube besede v italijansčini, dvomi se o resničnosti stenograma in se postopa na podlagi dvoma. Na vsak način je torej potreben še en stenograf v deželni zbor goriški, da bo poslanec beseda popolnem prosta in zagotovljena na vsako stran.

„Slovenski jez“ bo imel dne 10. julija cerkveno slovesnost v čast sv. apostolom Cirilu in Metodu, po večernicah pa redni občni zbor. Na dnevnem redu so poprave v „pravilih“, račun in volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Občni zbor vinorejskega društva bo v Štanjelu dne 10. julija popoldne ob 3. uri v šolski sobi. Dnevni red: 1.) Poročilo tajnikovo; 2.) poročilo blagajnikovo; 3.) predložitev računov za leto 1886/87; 4.) proračun za l. 1887/88; 5.) določi se, kje in kako naj se zida društvena klet; 6.) določi se o vinogradih; 7.) določi se kupne cene grozja; 8.) volitev pregledovalcev računov; 9.) nasveti in predlogi posameznih. — Slučajnosti. Ker ima odbor važne zadeve priporočiti občnemu zboru, nadja se obilne udeležbe. Gg. društveniki, ki se niso storili svoje dolžnosti za l. 1886/87, blagovole naj vplačati opravični svoj delež do občnega zbora. Štanjel, dne 16. junija 1887. Odbor.

Nove knjige. V zalogi J. Giontinija v Ljubljani izšlo je nedavno dvojje prav mičnih knjižic v pouk pobožnim Slovincem. Prva se glasi: „Prst božji“ ali izgledi božjih kazni, oziroma slučajji, ki niso slučajji. I. zvezek obsega resnične dogodbe iz najnovejšega časa, katere je nabral dr. Jos. Ant. Keller, župnik v Gottenheimu, poslovenil pa z dovoljenjem pisateljev J. B.; II. zvezek nadaljuje isto stvarino, vendar se dobiva tudi za so. Knjižici štejejo po IV in po 76 strani v mali osmerki. — V isti zalogi izšel je „Oče naš“, knjižica v prav majhni obliki, ki obsega devet lepih podob, namreč za vsako prošnjo očenaševno eno ter po eno za uvod in sklep. Pod vsako podobenico nahajajo se dotične besede iz Gospodove molitve in kratak nauk, izražen v štirih vrsticah. — Tiskom Kleinmayerja in Bambergarja v Ljubljani začeli so izhajati Josipa Stritarja „Zbrani spisi.“ Do zdaj smo dobili dva lična snopiča po 40 strani v mali osmerki, ki podajata čitatelju raznih Stritarjevih pesnj. Uže prva snopiča kažeta, da založnik se je prizadejal dati dobri in lepi vsebini tudi primerno obliko.

Listnica vredništva. Gg. dopisnikoma iz Št. Ferjana in iz Dornberga (II.): Prihodnjič.

Prošnja

za blagovoljno podporo katoliškega misijona na Danskem.

Visokočastito knez nadškofijstvo goriško je blagovoljno dovolilo, da smemo po goriški nadškofiji nabirati milodarov za katoliški misijon na Danskem, ki se sicer veselo in lepo razvija, pa je vedno v velikih zadregah in stiskah.

Za časov Martina Lutera se je katoliška vera v Danskem kraljestvu popolnoma zatrla, tako da niti ena sama družina ni mogla svojim otrokom ohraniti edino izveličalne sv. vere. In do leta 1849 se ni smel povrniti noben Danec v naročje katoliške cerkve, če ni hotel zapasti smrtni kazni. V teh žalostnih časih napravila si je edino le Avstrija za svojega poslanca v Kodanji (Kopenhagen), glavnem mestu Danskega kraljestva, majhno kapelico in še to le z veliko težavo.

Kakor iskrica pod pepelom skrita, tako je tlela katoliška vera na Danskem. V novejših časih pa je začela luč prave vere, ki je bila po severnih deželah najprej ugasnila, ravno na Danskem, ki je bila za katoliško cerkev popolnoma izgubljena, z nova goreti, in žarko svoje razprostira po vseh severnih deželah. Cesar bi človek ne bil pričakoval, zgodilo se je: število tistih, ki se vračajo v katoliško cerkev, narašča od dne do dne, in sicer iz vseh stanov, tudi iz učenih in visokih krogov. Noben misijon ne more reči, da bi v novejših časih tako veselo napredoval, kakor ravno Dansk. Kodanj, poglavito mesto Danske, kjer znanosti cvetijo kakor v starih Atenah, je še pred kratkim štel komaj nekaj stotin katoličanov; sedaj pa jih šteje že kakih tri tisoč; in to mesto nima razum male kapelice avstrijskega poslanca še nobene cerkve!

Da sedanje katoličane v sv. veri ohranimo in še novih pridobimo, ne zmemo rok križem držati. — Treba pa pred vsem, da zidamo katoliško cerkev v Kodanji.

V ta namen nam je živo treba hitre in izdatne podpore. Ako se naša prošnja usliši in dobimo potrebne podpore, bodo se kmalu razlegali veseli glasi, kako lepo se v severnih deželah razširja katoliška vera.

Naj se tedaj dobra srca usmilijo ter nam pomagajo, dokler je čas.

Nikjer ni pomoč bolj potrebna, in tudi nikjer ne obeta več sadu, kakor ravno pri Danskem misijonu; kajti pri njem gre v resnici zato, da si luteranske severne dežele ali katoliški cerkvi nazaj pridobimo, ali pa da začne — ako potrebne pomoči ne dobimo, kar Bog obvaruj, — luč katoliške vere na Danskem pejemati, da morebiti za vselej ugasne. Da to zabranimo, trudili se bomo misijonarji z vsemi močmi. Naj nam ljubi Bog k temu ne odtegne svojega blagoslova in svoje pomoči!

Slabotni smo sicer misijonarji osamljeni; morda in srčne pa so čutimo zedinjeni z našo ljubo materjo, sv. katoliško cerkvijo. Katoliško srce je namreč bogato, bogato v veri, bogato v ljubezni. Katoliška srca so brdo zato, kakor za časov sv. Avgarja, Danskega apostola, tako tudi še danes milostljivo ozirala na izgubljene ovčice severnih krajev; — tudi na katoličane, ki prebivajo v Islandiji in Grenlandiji, kajti tudi ta dva otoka spadata k Danskemu misijonu.

Prvič — odkar živi Dansk misijon — prvič si upa klicati na pomoč krščansko ljubezen in dobrotljivost. To jasno priča, kako trdi se godi sedaj temu misijonu. Ako se nam toli potrebna pomoč odreče, je nevarnost velika, da naše delo, ta cvetoča in nadepolni misijon, razpade in pogine. V imenu vseh Danskih duhovnikov in katoličanov tedaj prav srčno in lepo prosim, da se nas v hudih stiskah usmilite in podpirate z milimi darovi naš tako nadepolni misijon. Prosim tudi, da nas priporočate svojim znancem kerščanskega duha in srca.

Podpirajte tedaj vsi, bogati in revni, vsak po svojih moči, to delo kerščanske ljubezni. Darnjite vsak en kamenček za hišo božjo, ki se bo zidala v Kodanji v čast nebeški materi, kraljici sv. rožnega venca. To svetišče nebeške kraljice v mestu na severu, imenovanem „kraljica severnega morja“, pričalo bo še poznim rodovom, kako goreče časte tudi goriški katoličani nebeško svojo mater, kako živo plamt v njih sreči ljubezen do kraljice sv. rožnega venca.

Vsako tudi najmanjše darilce, bode se hvaležno vsprejelo; in vsi misijonarji in katoličani na Danskem bodo pri sv. mašah in molitvah spominjali se svojih dobrotnikov in Boga prosili, naj jim vsak darček stoterno povrne.

Dr. Jos. Albert Ferus,

Danski misijonar,

sedaj stanujoč v Škof. palači v Gorici.

Katoliški misijon na Danskem se vešč. duhovnikom in vernikom goriške nadškofije najtopleje priporoča.

Knez nadškofijstvo v Gorici, meseca julija 1887.

Na povelje Prevrženega knez nadškofa.

STEFAN BENSA,

kanonik in vod. nadškof. pisarne.

Darovi, ki se ne izročijo meni osebno, pošiljajo naj se, prosim, preč. knez nadškofijski pisarni v Gorici. Vsprejemali jih bote tudi v Gorici: uredništvi: „Soča“ in „L'Eco del Littoral.“

Po najvišjem povelji Kreg.

Bogato založena, loterijskih prihodkov

cer. in kr. Valičanstva

po c. k. vodstvu zagotovljena

XII. DRŽAVNA LOTERIJA

za skupne vojaške dobrodelne namene

10.128 dobitkov

v skupnem znesku 201.000 gold.

in sicer: 1 glavni dobitok s 60.000 gld., 1 glavni dobitok s 15.000 gld., 1 glavni dobitok s 5000 gld. enotne papirne rente, s 30 pred- in podobitki, potem 5 dobitkov po 1000 gld., 40 dobitkov po 200 gld. in 50 dobitkov po 100 gld. enotne papirne rente, slednji dobitki v gotovini v skupnem znesku 100.000 gld.

Srečkalo se bo neposredno 5. julija 1887.

Srečka stane 2 gld. a. v.

Natančneje določbe obsega igralni načrt, ki se dobiva brezplačno pri oddelku za državno loterijo (Stadt, Riemergasse 7, 2. Stock, im Jacobshofe), kakor tudi pri mnogobrojnih razpečalcih.

Srečke se dopošljejo poštne proste.

N. Dunaj, meseca aprila 1887.

C. k. vodstvo loterijskih prihodkov, oddelek za državno loterijo.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Št. 260.

Razpis službe

občinskega stražnika v Sežani z letno plačo 300 gld. in prostim stanovanjem.

Prosilci naj vložijo svoje z moralnim in službenim spričevalom dokumentirane prošnje do 15. julija podpisane županstvu.

Prosilci morajo biti zmožni slovenskega jezika v branji in pisanji — prednost imajo oni, ki razumejo nemško in italijansko.

ŽUPANSTVO V SEŽANI,

19. junija 1887.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v

krojačnici Ignacija Steinerja, ki je največja v Gorici

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiro narejena obleka po naslednjih cenah:

Popolna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
„ „ „ „ dečke	„ 6 „ 15 „
„ „ „ „ otroke	„ 3 „ 10 „
Povrno pomladanske suknje	„ gospode „ 8 „ 30 „
Pomladanski tuki	„ „ „ 5 „ 15 „

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robo iz raznih tovarov po naročilu vsled mere, ki se izvši točno in hitro. Uzorci na zahtovo brezplačno in prosti poštino.

Novo došli dolmani najnovejšega kroja od 8 do 50 gl. za gospode. Saki za gospe od 4 do 15 gld.

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše žledne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadežnostih, zoper beli tok, bolast, zoper birje sra ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preženejo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; z naročbo in pošiljavo pa edino v lekarnici Cristofolotti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Ma-donna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Samo sredi Raštelja št. 7.

ANTON POTATZKY V GORICI.

Bogata zaloga: norimberškega in galantijskega blaga, lepoticja, dišav, igrač, nogovic, živnih priprav, sukanca in prejo, krojaških in čevljarških potrebščin, priprav za potnike in kadilce, cigaretnega papirja, celuloidnih zavratnikov in zapestnikov za duhovnike, meščane in vojake; posebnost: najfineje iglo za šivalne stroje.

Strune za rana godala, in sicer za: gosli, citare, kitaro, bas, glasovir itel.

Za pomladno setev se najtopleje priporočajo

SEMENA

prave francoske lucerne in štajerske rudeče detelje zagotovljene, brez preslike, potem italijanske Ray — (izmed najboljših krmil) in angleške Ray — trave, kakor tudi raznih vrst zelenjav najboljše dobrote, ki hitro kali.

Na drobno in na debelo.